

محصولاتی که مشابه داخلی دارند
نباید از خارج وارد شود

صفحه ۲

روی ۹۵ درصد متن احیای برجام
توافق داریم

صفحه ۳

حاکمیت حق مردم است مردم سالاری

شنبه ۱۴۰۱-۱۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ - ۲۳ جولای ۲۰۲۲ - سال بیست و یکم - شماره ۵۲۶۱ - صفحه ۷۰۰۰ تومان

مسئولان خوزستان در مقابل وانت‌های گروه فشار عقب‌نشینی کردند!

لغو زنجیرهای کنسرت‌ها با بازگشت گروه فشار

صفحه ۹

صادرکننده‌ای که دوباره واردکننده خواهد شد

زنگ خطر واردات بنزین

صفحه ۵

محبوبه یزدی‌فر، رئیس سازمان زنان حزب مردم‌سالاری در همایش مسائل و مطالبات زنان در آغاز قرن جدید:

زنان ایرانی هنوز هم با بسیاری از

حقوق شهروندی خودشان

فاصله دارند

صفحه ۲

دبیر کمیته علمی کشوری مقابله با کرونا اعلام کرد

افزایش ۶ برابری مبتلایان سرپایی کرونا

دبیر کمیته علمی کشوری مقابله با کرونا نسبت به افزایش مراجعات ناشی از این بیماری هشدار داد و درباره علایم بیماران، پروتکل‌های درمانی در موج جدید، مدت زمان قرنطینه مبتلایان و ... توضیح داد. دکتر حمیدرضا جماعتی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره آخرین وضعیت کرونا در کشور، گفت: تعداد بیماران مبتلا به کووید ۱۹ در کشور که به صورت سرپایی مراجعه می‌کنند نسبت به هفته قبل...

صفحه ۴

اعلام زمان مرحله سوم پرداخت سود سهام عدالت جاماندگان

صفحه ۵

سر مقاله

محمد آخوندپور امیری

امروزه بر همگان واضح و مبرهن است که در سایه بسط و گسترش روزافزون وسایل ارتباطی و اطلاعاتی و فناوری‌های عصر دیجیتال، آشکال نوینی از تعاملات و ارتباطات سازنده شکل گرفته

از حجاب تا شبکه‌های اجتماعی

که علاوه بر جذابیت‌های خاص سمعی و بصری خود، وضعیتیتی را برای آحاد جامعه فراهم نموده که در کسری از ثانیه، اخبار، اطلاعات و دانستنی‌های مفید را به دست بیاورند و همچنین تحلیل‌های گوناگونی را پیرامون رویدادهای رخ داده در جهان پیرامونی را شاهد و ناظر باشند.

در همین راستا و با این مقدمه باید اشاره کرد که دغدغه پیش آمده برای بخشی از نخبگان عرصه

ادامه در صفحه ۲

خطر و عوارض ترک فعل و اپیدمی آن

۷- به نام بیت‌المال، هم بیت‌المال و هم حق‌الناس را به باد خواهند داد.
۸- متعهدان و متخصصان واقعی در برخورد با خیل ترک فعلی‌ها ناتوان خواهند بود.
۹- منافع فردی بر منافع مملکت و مردم ارجحیت خواهد داشت.
۱۰- دروغ و کذب بر واقعیت برده خواهد کشید و تصمیم‌گیران را در تصمیم‌گیری به گمراهی خواهند برد.
۱۱- خود تحریمی حادث شده و خواهد شد.
۱۲- سردرگمی در حرکت سیستم اقتصادی صورت می‌گیرد.

۱۳- افزایش بی‌رویه دعاوی قضایی در سیستم اقتصادی و دست‌اندرکاران آن، یکی از محصولات ترک فعل است.

۱۴- هوچی‌گری‌ها و فرافکنی‌های کاذب برای لاپوشانی سهل‌انگاری‌ها و ضررهای اقتصادی ناشی از عدم تصمیم‌گیری‌های به موقع، انجام خواهد شد.

۱۵- درگیر کردن نهادهای مختلف و صرف هزینه و وقت بسیار حاصل از این درگیری‌هاست.
۱۶- آویزان شدن این مدیران به سیاستون و با نفوذها برای اجتناب از به زیر سوال رفتن و در نتیجه بروز تبعات در بخش‌های دیگر خواهد بود.

۱۷- گریز و مهاجرت حداقل متخصصان واقعی باقیمانده در صنعت و جامعه اقتصادی و علمی.

۱۸- ایجاد کمبود نیروی انسانی متخصص و آموزش دیده.
از همه جالب‌تر و عجیب‌تر اینکه می‌بایستی از این‌گونه و با این سطح از اهمیت، چالش درخور و متناسبی را ایجاد نمی‌کنند، که خود جای بسی لیاقت فردی، بصورت روابط و تملق خواهد شد.

فعل، یعنی همه سعی می‌کنند از قبول باطنی مسئولیت به‌گونه‌های مختلف شانه خالی کنند یا مسئولیت را به دیگری پاس دهند که البته این باعث سیر تسلسل بی‌حاصل شده است.

گرچه که در حرف و ظاهر خود را کارا می‌مایند و این روند و پروسه نتیجه فاجعه‌باری داشته و خواهد داشت و از همه عجیب‌تر اینکه این مدیران بی‌مسئولیت را از سمتی به سمت دیگر و حتی رده‌های بالاتر جابه‌جا می‌کنند بدون اینکه محصول کار آنان در سوابق آنان بدرستی بررسی شود و تنها به رزومه‌های کاذب آنان اکتفا می‌شود.

خصوصاً اینکه همه مدیران مسئول، آگاه به این امرند که در صورت انجام کار و قبول مسئولیت نه تنها کسی مشوق آنان نخواهد بود بلکه می‌بایست مدت‌ها جوابگوی تصمیمات گرفته شده خود باشند و بین آنان و ترک فعلان توفیری نیست.

حال آنکه فضایی که خواهیم داشت و دچار آن هم شدیم بسیار خطرناک است.

۱- برنامه‌های دولتی و حکومتی به شکل مضحک و عقیم و با اطاله زمان بسیار به اجرا درخواهد آمد.

۲- زمان، که از عوامل مهم هر برنامه‌ریزی می‌باشد بشدت کشته خواهد شد.

۳- توجیه اقتصادی طرح‌ها بواسطه اطاله زمان و تبعاً هزینه از بین خواهد رفت.

۴- ارباب رجوع و مردم، ناراضی خواهند بود که هستند.

۵- بخش خصوصی در برخورد با عدم تصمیم‌گیری بخش دولتی و غیره با خطر جدی و رشکستگی روبرو خواهد شد.

۶- ملاک انتخاب مدیران و مسئولین بجای لیاقت فردی، بصورت روابط و تملق خواهد شد.

خسرو رودانی

مدیرعامل شرکت جندی شاپور

تبعات ترک فعل در کشور به حدی به صنایع مختلف آسیب رسانده که امروز اثرات آن بر پیکره اقتصاد به خوبی مشهود است!

این در حالیست که حدوداً از دو سال پیش قوه قضائیه متوجه عارضه‌های خطرناک به اسم ترک فعل مدیران و مسئولان شد.

اما گویا راهکاری برای مبارزه با این عارضه تاکنون اندیشیده نشده به جز اعلام خطا بودن آن!

اما این عارضه چیست و چه تبعاتی می‌تواند به‌دنبال داشته باشد؟

سال‌هاست که برای مبارزه با فساد اداری و فساد مدیران و مسئولان، بخش‌های زیادی درگیر کنترل، بازرسی و بقول معروف آدیت گردیده‌اند که نه‌تنها از ابعاد فساد آن گروه از مدیران کاسته نشد بلکه به‌گونه‌ای و به دلایلی نیز افزایش یافت که این دلایل هم به نوبه خود جای بررسی و کنکاش دارد و اما حاصل این

همه آدیت به مدیران چیزی نبود مگر ترک

یادداشت

سید مهدی حسینی

کشور ما با پیشینه متجز از یک قرن برخورداری از نعمتی خدادادی به نام نفت و سپس با پیدایش منابع عظیم گاز طبیعی موقعیتی ویژه را چه در مناسبات اقتصادی داخلی و چه جایگاه تأثیرگذار منطقه‌ای و جهانی را به وجود آورده است. قرار گرفتن کشور در قلب خاورمیانه که خود انبار اصلی منابع انرژی جهانی است و موقعیت ژئو پلینگی حاصله چه در دوران جنگ سرد و واقع‌شدن در جنوب شوری سابق و چه امروز که جمهوری‌های قزاقستان، ترکمنستان و آذربایجان در شمال تولیدکنندگان نفت و گاز بوده و چه در جنوب که کشورهای عربی حاشیه خلیج‌فارس با بزرگ‌ترین ذخایر عظیم نفت و نیز سهم بزرگی از گاز جهانی حضور داشته و چه در غرب و همسایگی با عراق که تولیدکننده عظیم گاز است و نهایتاً همسایگی با مصرف‌کنندگان بزرگی چون ترکیه، هند، پاکستان و کمی دورتر نیز دسترسی به همه بازارهای بزرگ نفت و گاز چون هند، چین، کره، ژاپن اروپا و آفریقا شرایطی منحصر بفرد را جهت برخورداری مثبت از این موقعیت استراتژیک به وجود آورده است بطوریکه کشور می‌تواند با هزینه‌های کم از بازارهای دور و نزدیک برخوردار و بهمان میزان کم این‌گونه ارتباطات تجاری را توسعه

می‌دهد از تأثیرگذاری‌های سیاسی چه در منطقه، چه جهان، چه در روابط دوجانبه و یا چندجانبه و سطح بین‌المللی سود ببرد. اتصال خطوط لوله گاز به کشورهای همسایه چه در غرب و شمال و چه در جنوب و شرق و وابستگی آن‌ها به انرژی ایران تضمین‌های محکم امنیتی و حسن همجواری را به همراه دارد که برای آن نمی‌توان حد و قیمتی

منصور بود. این‌ها اما در داخل کشور نوعی وابستگی مالی- اقتصادی به نفت و گاز را در تأمین سهم اصلی تأمین انرژی (بیش از ۹۸٪) تأمین بخش مهمی از منابع انرژی و منابع عمومی کشور را به وجود آورده بطوریکه بعضاً عدم توسعه متوازن دیگر بخش‌های اقتصادی را ناشی از این منبع مالی آسان تحلیل و گروه‌هایی به آن خوشبین نیستند. ولی واقعیت این

است که این نعمت خدادادی بزرگ‌ترین امکان و مزیت نسبی را در کشور فراهم آورده است تا با اتکا به این قدرت اقتصادی اثرگذار هم در داخل با توسعه سرمایه‌گذاری‌های سالم اقتصادی رشد و شکوفایی کشور را در همه زمینه‌ها موجب شده و هم در سطح بین‌المللی از جایگاهی والا و تأثیرگذار برخوردار باشد. مشکل در نگاه ما به این صنعت و خود ماده

نفت است که به آن بجای سرمایه چشم «درآمد» نگاه می‌کنیم. لذا همواره با تلاطم بازار نفت در هر

زمان شرایط اقتصادی کشور نیز متلاطم گردیده و ثبات در اقتصاد را متأثر ساخته که به‌هیچ‌وجه مناسب نیست. لذا در برنامه پیشنهادی و نیز به حول و قوه الهی در عمل سعی خواهد شد تا نه فقط به اصلاح این نگاه در سطح کشور نسبت به این سرمایه بین‌المللی از جایگاهی والا و تأثیرگذار برخوردار

باشیم. مشکل در نگاه ما به این صنعت و خود ماده نفت است که به آن بجای سرمایه چشم «درآمد» نگاه می‌کنیم. لذا همواره با تلاطم بازار نفت در هر

زمان شرایط اقتصادی کشور نیز متلاطم گردیده و ثبات در اقتصاد را متأثر ساخته که به‌هیچ‌وجه مناسب نیست. لذا در برنامه پیشنهادی و نیز به حول و قوه الهی در عمل سعی خواهد شد تا نه فقط به اصلاح این نگاه در سطح کشور نسبت به این سرمایه بین‌المللی از جایگاهی والا و تأثیرگذار برخوردار

باشیم. مشکل در نگاه ما به این صنعت و خود ماده نفت است که به آن بجای سرمایه چشم «درآمد» نگاه می‌کنیم. لذا همواره با تلاطم بازار نفت در هر

زمان شرایط اقتصادی کشور نیز متلاطم گردیده و ثبات در اقتصاد را متأثر ساخته که به‌هیچ‌وجه مناسب نیست. لذا در برنامه پیشنهادی و نیز به حول و قوه الهی در عمل سعی خواهد شد تا نه فقط به اصلاح این نگاه در سطح کشور نسبت به این سرمایه بین‌المللی از جایگاهی والا و تأثیرگذار برخوردار

باشیم. مشکل در نگاه ما به این صنعت و خود ماده نفت است که به آن بجای سرمایه چشم «درآمد» نگاه می‌کنیم. لذا همواره با تلاطم بازار نفت در هر

زمان شرایط اقتصادی کشور نیز متلاطم گردیده و ثبات در اقتصاد را متأثر ساخته که به‌هیچ‌وجه مناسب نیست. لذا در برنامه پیشنهادی و نیز به حول و قوه الهی در عمل سعی خواهد شد تا نه فقط به اصلاح این نگاه در سطح کشور نسبت به این سرمایه بین‌المللی از جایگاهی والا و تأثیرگذار برخوردار

باشیم. مشکل در نگاه ما به این صنعت و خود ماده نفت است که به آن بجای سرمایه چشم «درآمد» نگاه می‌کنیم. لذا همواره با تلاطم بازار نفت در هر

آسیب‌شناسی صنعت نفت و راهبردهای اصلاحی (۱)

سایر بخش‌های اقتصادی شامل صنعت و معدن، کشاورزی، گردشگری و خدمات و غیره سهمی کمتر از ۲۰ درصد داشته‌اند.

در ارزیابی شرایط و تحلیل موضوع رشد و توسعه اقتصادی (GDP)، فاکتورهای مهمی همچون سرمایه‌گذاری، کاربرد و توسعه کاربری فناوری‌های روز و بهره‌وری عوامل اصلی را تشکیل می‌دهند.

الف) سرمایه‌گذاری:

رابطه مستقیم سرمایه‌گذاری با رشد اقتصادی یک رابطه تعریف‌شده و از شاخص‌های مرجع جهت ارزیابی عملکرد اقتصادی کشورها محسوب می‌گردد. نسبت این دو عامل در اقتصادهای پیشرو ۲.۵ و برای کشور ما حدود ۳.۵ می‌باشد به این معنا که برای دستیابی به هر یک واحد رشد GDP بایستی ۳.۵ واحد سرمایه‌گذاری انجام شود.

مرور عملکرد بودجه طی بازه زمانی ۸۳ تا ۹۶ یعنی از آغاز افزایش قیمت‌های نفت نشان می‌دهد که میزان سرمایه‌گذاری در نفت با کاهش روبرو بوده است. از سویی دیگر این صنعت در بخش‌های ساختمان و فناوری سنتی حدود ۲۳ درصد می‌باشد. به این معنا که از ۱۰۰ بشکه ذخایر فقط ۲۳ بشکه استخراج و ۷۷ بشکه زیر زمین مانده و غیر قابل استخراج می‌گردد. حال با توجه به حجم ذخایر درجای شناخته‌شده در میادین کشور که بیش از ۶۰۰ میلیارد بشکه می‌باشد بیش از ۴۵۰ میلیارد بشکه زیر زمین می‌ماند که با قیمت ۲۰ دلار برای هر بشکه حدود ۳۲ تریلیون دلار ارزش خواهد داشت.

حال چنانچه بتوان ضریب برداشت را با فناوری‌های مدرن نظیر حفاری‌های هوشمند و چندجانبه، اقی‌های طولانی چند کیلومتری و دنبال‌کننده همه لایه‌های مخزن و نیز کاربرد انواع تزریق‌ها و کاهش خطاها با کاربری لرزه‌نگاری ۴ بعدی و کاربری بسیاری دیگر از فناوری‌های روزآمد ضریب بازیافت متوسط را لاقبل به ۴۰ درصد برسانیم (عربستان هم‌اکنون دارای ضریب متوسط حدود ۵۰ درصد و امارات و عمان فراتر از ۴۰ درصد می‌باشند) آنگاه می‌توانیم حدود ۱۰۰ میلیارد بشکه به ارزش حدود ۷ تریلیون دلار به قیمت‌های روز و فراتر از ۱۰ تریلیون دلار با رسیدن قیمت‌ها به ۱۰۰ دلار در بشکه به قیمت‌های ثابت سال ۹۶ برابری ۲۷۰۰ میلیارد دلار بوده است که ۸۰ درصد آن یعنی قریب ۲۲۰۰ میلیارد آن سهم نفت بوده است. این بدان معناست که در حقیقت اقتصاد کشور عمدتاً از طریق درآمدهای نفتی اداره گردیده درحالی‌که

انرژی، توسعه فناوری و نیز گسترش و صدور خدمات فنی- مهندسی به کشورهای نفتی همسایه که تشنه دریافت این‌گونه خدمات می‌باشند و نهایتاً به‌منظور تشویق سرمایه‌گذاری در بخش‌های سود ده اقتصادی بجای صرف آن در بخش هزینه‌های جاری مصرف تا در نتیجه از چنان اقتصاد بزرگی برخوردار باشیم که سهم نفت در آن کوچک و کوچک‌تر گردیده و کشوری با اقتصاد مستقل از درآمدهای نفتی را تشکیل دهیم. مسلماً شرایط فعلی کشور و تحریم ناچون‌مردانه جهانی که این صنعت را هدف قرار داده و با تحریم بانکی و حمل و بیمه نیز حلقه فشار را به اوج خود رسانده بسیاری از اهداف و استراتژی‌های برنامه‌ریزی‌شده با چالش‌های بزرگ و جدی بین‌المللی روبروست که بعضاً اجرای آن‌ها را با دشواری‌های سنگینی روبرو می‌سازد کما اینکه طی سال‌های اخیر آثار سنگین آن بر صنعت نفت و نهایتاً کشور در حد بالایی احساس می‌گردد که کاهش سهم برابری صادرات نفت و متعاقباً تولید، عدم بازگشت مالی صادرات، افزایش شدید هزینه عملیات صادرات بانکی و ریسک‌های مرتبط، مسائل مربوط به بیمه کشتی‌ها و P&I آن‌ها و دیگر مضایق را می‌توان نام برد به‌گونه‌ای که همین‌یک صنعت به شرحی که متعاقباً خواهد آمد از ریل عادی برنامه‌ها خارج و بسیاری از اقدامات ماه‌های آتی بایستی روی حل مسائل اضطراری و فوری آن متمرکز گردد.

باین‌حال و تحت شرایط فوق، نیابستی از پتانسیل بالای نفت حتی در حل‌وفصل دیپلماتیک مسائل سیاسی و تحریم‌ها غافل بوده و از این ابزار و نیز تجربه‌های دهه‌های گذشته در رویارویی با تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا و سازمان ملل انباشته شده در این صنعت سود برد. بدیهی است نه‌تنها در این شرایط ویژه بلکه در همه مراحل کار در این مهم‌ترین بخش صنعتی- اقتصادی- سیاسی کشور یکدلی، همکاری و خصوصاً حمایت دولت و مجلس محترم و دیگر نهادهای ذیمدخل ضامن موفقیت نفت و کشور خواهد بود.

فصل اول: بررسی وضع موجود، اهداف کلی، راهبردهای پیشنهادی برای صنعت نفت

الف: بررسی شرایط موجود:

جهت تنظیم هرگونه برنامه، شناخت شرایط موجود و نیز بررسی اسناد بالادستی مربوطه شامل برنامه‌های مصوب پنج‌ساله چهارم و پنجم و ششم سند چشم‌انداز ۲۰ ساله صنعت نفت که به تصویب مقام معظم رهبری رسیده و دیگر الزامات قانونی و نیز هماهنگی و حرکت در جهت تحقق اهداف اسناد مزبور ضرورت پیدا می‌کنند. در این ارتباط ابتدا به بررسی شرایط موجود صنعت بااختصار می‌پردازیم:

۱. نفت:

۱-۱) نقش نفت در اقتصاد کشور و چالش‌های آن:

از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی یعنی در یک بازه زمانی ۱۳۵۸ تا ۱۳۹۶ درآمدهای ارزی کشور به قیمت‌های ثابت سال ۹۶ برابری ۲۷۰۰ میلیارد دلار بوده است که ۸۰ درصد آن یعنی قریب ۲۲۰۰ میلیارد آن سهم نفت بوده است. این بدان معناست که در حقیقت اقتصاد کشور عمدتاً از طریق درآمدهای نفتی اداره گردیده درحالی‌که